

Szerkesztőség:
Templomdvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 július hó 6

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 143. szám

Csütörtök

Zürich felé

figyel ma megint mindenki. Aggódó lelkék lesik napról-napra az onnan jövő híreket, amelyek — sajnos — kétségbeejtően komorak. Érthetetlen konokossággal dolgoznak azok a földalatti erők, amelyek a pénz elértéktelenedése révén az ország gazdasági csődjét akarják előidézni. Kérdés csak az, hogy vajjon egyedül Zürich hibás-e ebben, vagy pedig mi magunk is hozzájárulunk bizonyos mértékben ahhoz, hogy a semleges Svájc és vele együtt a külföld bizalma is csökken pénzünkkel és így természetesen velünk szemben is. Ha egész őszinték akarunk lenni, akkor le kell nyelni azt a keserű valóságot, hogy nekünk is van részünk a zürichi jegyzésekben. Az európai valuták közül csak a volt központi államoké és Jugoszláviáé van kitéve a folytonos áresésnek. A vesztes államok pénzének elértéktelenedését meg lehet magyarázni: a jóvátétel kiméretlen behajtása és az ország politikai viszonyainak ziláltsága. De miért esik akkor a dinár a márkával és osztrák koronával együtt? A kontinens leggazdagabb állama vagyunk és mégis szegények. Pedig ez igen könnyen érthető. A zabolázatlan árfelhajtás, mely néhány évvel ezelőtt, — mint mindenhol — nálunk is urrá vált az országon s melyet azóta is sem nálunk sem máshol megfékezni még csak meg sem kíséreltek, oly gazdasági viszonyokat teremtett, melyeknek egészen természetes és hű mutatója és tükörképe a zürichi jegyzés. A dinár tőzsdei ár alakulására a külföldi tőzsdéken nem jelentéktelen befolyást gyakorolnak a politikai viszonyok is. Amíg tehát politikai féltékenykedések ölnek meg nálunk mindent, addig nem lehet szó gazdasági és pénzügyi megerősödésről. Ha az ország minden polgárát nem engedik szabadon munkálkodni a saját és köz érdekében és a legfontosabb kereskedelmi, gazdasági és szociális problémák végrehajtásánál a rezsimhez való hűség az irányadó, addig nem fejlődhetik ki a külföldön az a bizalom, mely a valuta javulásának politikai feltételét képezi. Mert ezek mind olyan momentumok, amelyek joggal hívják ki a külföld bírálatát és amelyből talán súlyosabb következményeket vonnak le, mint amennyi esetleg szükséges lenne. A külföld a belföldi gazdálkodás felett gyakorol kritikát és ennek a fokmérője a zürichi tőzsde. Ha idebenn semmi más szempont nem lesz fontos csak az ország érdeke és ha mindenki ennek az országnak egyenlő jogu polgára lesz, akkor megszűnik a külföld bizalmatlansága és a dinár Zürichben nem a német márka után fog igazodni, hanem a konszolidált államok pénze után.

Amerika és a kölcsön

A radikális-párt nagy része a kölcsön ratifikálása ellen

Beograd. A Bleer csoporttal megkötött kölcsönszerződés elé váratlanul súlyos akadályokat gördítenek a radikális pártban. Pasics miniszterelnök maga is résztvett a párt mai ülésén, hogy az elégedetlenkedőket leszerelje, ez azonban nem sikerült neki teljesen, mert a kölcsön mellett tartott beszédét a képviselők sűrűn megzavarták közbeszólásaikkal és a végén kifejezésre is juttatták azt, hogy Pasics ellenére is, de nem fogadják el a kölcsönt. A miniszterelnököt ez igen kellemetlenül érintette, annál inkább, mert az ellenzéki hangulat élesztője Jankovics Velizár is heves hangon kelt ki a kölcsön ellen, amelyet a demokraták akarnak megkötni és káros hatásáért azután a radikálisokat fogják okolni. Miután dél-

előtt nem jutottak megegyezésre délután is folytatták az ülést, teljes eredményt azonban itt sem értek el. Pasics annyit tudott csak elérni, hogy a kölcsön ellenzői nem fognak a parlamentben ellenszavazni, hanem tartózkodnak a szavazástól.

A demokrata sajtó az utóbbi időben sokat foglalkozik a kölcsön kérdéssel és azt írja, hogy Amerika nehézségeket támaszt a pénz folyósítása elé. Munkatársunk ez ügyben kérdést intézett illetékes helyen, ahol azt válaszolták, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Igaz ugyan, hogy Amerikában nem rózsás a kölcsön helyzete, azonban még sem olyan sötét, mint ahogy azt lefestik. Általában mondhatni, hogy a kölcsön kérdése kielégítő.

„Jugoszláv szellemben kormányozzanak . . .”

A budget vitája a parlamentben — Az ellenzék a mai rezsim ellen

Beograd. Kevés érdeklődés mellett folyt ma le a szkupstina ülése. Mindössze 15 képviselő volt benn a teremben azoknak is nagy része ellenzéki, míg a radikálisok a pártülésen voltak, amely igen nagyjelentőségű volt.

Ribár Iván elnök nyitja meg az ülést negyed 10 órakor és a formalitások elintézése után áttérnek a napirendre: a budget vitája.

Vaszilye Popovics (agrár) hosszabb beszédben vázolja az ország jelenlegi sivár pénzügyi helyzetét, amelyért kizárólag a rossz gazdálkodást okolja. Nincs figyelemmel a kormány az ország természeti kincseinek a kiaknázására, így a bányák és erdők nagy része még ma sincs kitermelés alatt, pedig ezekből bő jövedelmi forrásokra lehetne szert tenni. A rossz közlekedés pedig egyenesen megölné az ország gazdasági és pénzügyi megerősödésének s mindezt bete-

tözi a kormány balkezes politikája.

Banics Sztevan (klerikális) a mai kormányt teszi felelőssé a kétségbeejtő állapotokért. Az ország minden részében jelentkező elégedetlenséget szintén a mai rezsim szülte. A cirilica hegemoniája okozza a horvátok elégedetlenségét.

Pribicsevics tiltakozik a szónok állításai ellen.

Barics ezután bírálja a rossz közlekedést, a hibás budgetet, a tizenkettekkel folytatott káros gazdálkodást, a káros kölcsönt és az adópolitikát, amely rendkívül káros az egész országra nézve. Fontosnak tartja az ország szempontjából, hogy a jelenlegi rezsimet egy olyan uralom váltsa fel, amely szabadon és jugoszláv szellemben kormányoz.

Barics beszédét az ellenzék nagy tetszéssel fogadta és számtalanszor helyeselt egyes megállapításainak.

Az egyházak nemzetközi ligájának béketüntetése Novisadon

Amint június 22-iki számunkban jeleztük, az egyházak barátsága nemzetközi ligájának jugoszláv szekcioja ma tartja meg béketüntetését Novisadon, melyre már a tegnapi nap folyamán nagyszámban érkeztek meg a vidékről az egyházak lelkesül és más vendégek. Az ünnepségekhez a bemenet teljesen szabad és a békedemontsráció rendezéségre ex tunc is felhív az ünnepségeken való részvételre mindenkit, aki az örök emberi béke és a népek kibékülése nagy gondolatának híve. Az ünnepség délelőtt fél tíz órakor kezdődik a gör. keleti püspöki templomban ahol Csirics Irinej dr. püspök fog előadást tartani, innen

testületileg vonulnak a református templomba, ahol Horváth Lajos ref. lelkész beszél, végül az evangélikus templomban Lundohl Fülöp evangélikus lelkész mond beszédet. A felvonulás után ünnepi gyűlést tartanak, Radonics püspök elnöklése alatt a városháza nagy tanácstermében. Ezen gyűlésre a bemenet teljesen szabad. A gyűlésen megbeszélés tárgyát képezi a kopenhágai világszövetségi kongresszus kérdése is (7-én. Szept. 5-10.) Ezen kongresszusra jugoszláv részről Radonics püspök és a két titkár dr. Janics és Schumacher tanárok és Klepp ev. lelkész vannak kiküldve.

A magyar nemzetgyűlés 25 mandátumát támadták meg petícióval

Budapest. (Eredeti távirat.) A keresztény ellenzék tagjai ma megbeszélést tartottak és azon elhatározták, hogy a polgári ellenzék többi tagjával együttesen a mai ülésen rárt ülést kérő listát fognak benyújtani. A zárt ülésen szóvátennek a választásai visszaéléseket. Az indemnitás vitája egyelőre nyugodtan folyik, a keresztény ellenzék képviselő tagjai hajlandók lettek volna az indemnitási javaslat vitájában a választások folyamán történt dolgokat mellőzni és pusztán az ország gazdasági és pénzügyi helyzetére kiterjedő vitát folytatni. A szövetséget keresztény ellenzék pártok kezeiben azonban a mérsékelt kritika nem talált kedvező fogadtatásra, amit szívesen tudok volna, hogy több a pártokhoz tartozó megválasztott képviselő kerületében még most sem szüntenek meg a hatósági visszaélések. A petíció anyagának összegyűjtésénél a választópolgárokat mindenféle zaklatás éri és emiatt nagy az elkeseredés az ellenzéki kerületekben. A keresztény ellenzék elhatározta, hogy együttműködést keres az egész liberális polgári ellenzékkel, hogy a szükséghez képest engedjenek a mai állásponthoz és parlamentáris téren megengedett erősebb eszközökhöz folyamodjanak. — A reggeli lapoknak hírel a keresztény ellenzék közeledéséről a liberálisok felé egy egységes ellenzéki front megalkotása végett alapítványoknak bizonyítottak, mert ilyen irányú megbeszélések és tárgyalások nem voltak.

Az indemnitás vitájában Váradi Balogh György Rassy tegnapi beszédére vonatkozólag kijelenti, hogy az egységes pártban igenis van gondolat és az ország érdekelt szolgáló összetartás. A kormány nem tehetetlenebb Európa bármelyik kormányánál és a genouai és egyéb értekezletek is bizonyítják, hogy minden kormány csak korlátoltan cselekvőképes. Váradi sürgött a házépítési akció megindítását. Az indemnitást megszavazza.

A mai nappal jött le a petíciók beadásának határideje. A 245 mandátumból 25 választás ellen érkezett panasz, tehát a mandátumoknak mintegy 10% ellen. Megpetícionáltak 10 egységespárti, 1 Huszár-Ernst párti és 14 ellenzéki mandátumot.

Az orgoványi bűnper harmadik napja

Budapest. (Eredeti távirat.) Az orgoványi bűnperben ma Orosz Károly főhadnagy és Forrai Iván hadnagy kihallgatása után akik elmondották, hogy Davics ellen a katonai szolgálata idején nem volt kifogás, ellenben tudják róla, hogy szolgálaton kívül sokszor az önkívületi állapotig lelte magát — következett a meggyilkolt Beck Sándor leányának, Ilonának kihallgatása. Ezeket vallja:

— A kérdéses éjszakán dörömbölgésre ébredtem, majd a cseléd kikiabált a konyhából: — Itt van a fehér csendőrség!...

— A kiabálás nagyon megijesztett. A hang ismerős volt, mert már néhány héttel előbb is hallottam. Francia Kiss Mihály hangja volt. Néhány ruhadarabot megamra kaptam, aztán átszaladtam a másik szobába, ahol édesanyám kezében gyertyát tartva akkor már szembenálló két felfegyverzett emberrel. Ezek Zbona és Juhász voltak. Apámat revolverrel kényszerítették, hogy velük menjem a másik szobába, ahol beszélni akartak vele. Apám nagyon megijedt és valamennyien kérdeztük, mit akarnak, de csak zúzódtak, káromkodtak, határozott válasz nélkül. Az apám folyton hátrált, majd néhány lépés előnyt nyerve felrántotta az ablakot, hogy kigurjon. Zbona utánakapott, de az apám erős volt és kigurott az ablakon. Ekkor Zbona rálépett.

Előző: Mi világított, hogy így megfigyelhette az eseményeket?

Tanu: Az apám közvetlen közelében égett a gyertya, amely csak akkor aludt el, amikor apám az ugrás után az udvarra esett. Az udvaron már várta egy katonaruhás ember, akit nek a vonásait nem tudtam felismerni.

Az előző kérdésre Zbona és Juhász egyszerre feleltek, nem tudják, hogy ki volt. Ekkor a tanu folytatta:

— Apámat behozták az udvarról és min-

ket kikergettek a szobából, azután felnyitatták a Werth-lmszekrényt az apámmal és onnét kivették az esüstpéret.

Zbona és Juhász ezeket tagadják.

Tanu: Az anyám könyörgött, ne bántsák az apámat. Ők végigjárták a szobákat és aztán egy téllkabátot, több ruhaveműt, és női cipőket szedtek össze és ezeket kiadták a kint várakozó harmadik embernek. Az apámat felöltöltették, kocsiira tették és aztán elhajtottak. A ruhaveműket később mind visszakaptam. Miután az volt az impresszióm, hogy inkább pénzt akartak, ezért öcsémrel elhatároztuk, hogy bányához megyünk, pénzt kárunk és azt odaadjuk apám kizsábadulásáért. Még azon éjszaka az orgoványi község házra és más helyekre mentünk, de sehol semmi felvilágosítást nem

kaptunk. Reggel a csendőrségnél sem tudtak semmit, erre a korcsmában érdeklődtem, ahol megtudtuk, hogy este 9 ig ott mulattak, aztán elmentek. Emlékszem még, amikor Zbona a téllkabátot kiadta, azt mondta a kint álló harmadiknak: Jelenté a kapitányunknak, mindjárt megyünk.

Az ügyész és védő kérdéseire tanu kijelenté, Francia Kiss Mihályra azért gondolt, mert azon a környéken híres volt, de Zbonát és Danisot most biztosan felismeri. Megesketése után maga és társai nevében vizsgálást megindította a kommunizmus és a románokkal való barátkozás vádjai ellen, amit a tárgyalásvezető tudomásul vesz, majd szünetet rendel el.

Németországot még nem lehet felvenni a Népszövetségbe

Páris. (Eredeti távirat) A „Times“ közli hivatalosan: A francia álláspont Németországnak a Népszövetségbe leendő felvételével szemben nem változott. A kérdés felvetésére alkalmas pillanat még nem érkezett el, ha mégis felszínre kerülne, Franciaország kénytelen volna ellentállást tanúsítani, miután a németek eddig még nem bizonyították be magatartásuk őszinteségét. A francia-német probléma mai állása még nem kielégítő. A francia kormány véleménye szerint a monarchista-militarista összeesküvések, a francia csapatok megtámadása, Rathenau meggyilkolása és más nyugtalanító események után korai volna Németországnak a Népszövetségbe való felvételéről beszélni.

Belső kölcsönt vesz fel Németausztria

Bécs. (Eredeti távirat) A pénzügyminiszter ma terjesztette be az egyszeri belső kölcsönről szóló törvényjavaslatot, amely az ingó és ingatlan vagyont érinti az új, nyugatmagyarországi részek kivételével, amelyekről külön törvény fog intézkedni. A pénzügyminiszter a kormány nevében a sajtónak kijelentette, hogy Ausztria pénzügyi helyzete és a kormány pénzügyi tervei tekintetében a legutóbbi napokban a közvéleményben mutatkozó csüggedés teljesen alaptalan. A polgári pártok is a kormány mögé sorakoznak s így a javaslat sorsa biztosítva van. A földbirtok kétszáz milliárdot hajlandó átvenni a belső kölcsönből, miáltal a külföld is hajlandó lesz hiteleket megszavazni.

Oszták államférfiak a nemzetek kibéküléséért

Seipel osztrák kancellár és Grünberger osztrák külügyminiszter a nemzetközi kölcsönökről és Ausztria külpolitikájáról

Bécs, július 5. Alábbiakban a „Délbácska“ bécsi szerkesztőjének alkalma van közölni Ausztria első két kormányzó államférfijának nyilatkozatát Ausztria sorsdöntő kérdéseiről. A kancellár és a külügyminiszter nyilatkozatokat a „Wiener Völker-Echo“ című új nemzetközi folyóirat jövő héten megjelenő száma részére tették:

SEIPEL IGNAC DR.
szövetségi kancellár.

— Mikor hivatalomba léptem, polgártársaimtól bizalmat kértem. Örvendek, hogy ma elmondhatom már, hogy kérelemem meghallgatásra talált és ismét sikerült a polgárok bizalmát megnyerni. Annak az eszmének, amely az államot saját erejéből akarja megmenteni, sikere volt. Ez az erőyes fellépés a külföldön is a legjobb benyomásokat keltette. Az új jegybank felállításával kapcsolatban sokat beszéltek az áldozatról, amelyeket a polgároknak hozniuk kell. Véleményem szerint helytelen, ha az egyik társadalmi osztály a másikat figyel és folyton azt mérlegeli, mennyi áldozatot hoz a másik. Mindenki csak magával törődjön és lássa be, hogy nemcsak az állam, de saját maga érdekében is kötelező áldozatokat hozni. Minden osztályunk áldozatot kell hozni, egyebet a dolog nem fog menni.

— Természetesen a külföldnek is be kell látni, hogy Ausztria egyedül nem menethet meg önmagát. Az utolsó napokban a külföld is megmutatta — csak a francia szenátusban megszavazott 55 millió frank hitele, a prágai nemzetgyűlés külügyi birátságának állásfoglalására az 500 millió cseh kölcsön ügyében és az olasz külügyi bizottság határozatára utalok — hogy a komoly helyzetet komolyan méltányolja. A megkezdett uton kell tehát tovább haladni. A pénzügyi tervezet megadja a további utat. A letargiánk végét kell vetni,

ujra kezünkbe kell venni ország irányítását és a pénzügyi tervezetben megállapított marsrutával kell tovább haladnunk.

GRÜNBERGER ALFRÉD DR.
külügyminiszter:

— Minden eszközzel a népek kibékítésére kell törekedni. A háboruban tapasztaltuk — és ennek nöhatását sajnos még most is érezzük — mire vezetett a népek egymás ellen való gyűlölete. Miként említettem a háboru utóhatásait még most is érezzük. A gyűlölet ugyan már nem lángol olyan hevösen, azonban még ren lépett helyébe a valódi, szívből fakadó kibékülés. Az a morális és gazdasági szükségesség, amelyet rendezés a népek testvérisülésének köntösébe öltöztetnek, még mindig nem valósult meg. A háborus pszichózis még mindig uralkodik különböző védelmi rendszabályok, elzárkózások formájában. Igaz, hogy ezek a jelenségek már valamennyire enyhültek, azonban még sokat kell dolgozni, hogy a népeket meggyőzhessük, hogy a politikai szuverenitást a gazdasági együttműködés nem veszélyezteti, sőt erősíti. A háboru utáni idők gazdasági katasztrófák leginkább Ausztriát sújtotta, nekünk van leginkább szükségünk arra, hogy a gazdasági akadályokat kiküszöböljük. Ebben rejlik Ausztria külpolitikájának magja is, amelyet az összes pártok helyeselnek és amelyet célja az, hogy Középeurópa gazdasági békéjét megalapozzuk és azután minél erősebbé tegyük.

Az osztrák kancellár és a külügyminiszter fenti nyilatkozatai mindenesetre az összes népdállamokban a legfokozottabb méltánylást és figyelmet érdemlik meg. Sajnos, de való, hogy ma még egyedül az osztrák államférfiak veszik komolyan a népek kibékülésének megszós, de ugyattal feltétlenül szükséges eszméjét.

Repülőbravurok a Strand felett

Ijedős emberek panaszos levelei

(Saját tud.) A Strandra járó közönség napról-napra szemtanúja azoknak a hajmeresztő és izgalmas mutatványoknak, amelyeket egy hydroplán végez nap-nap után a Strand környékén. A nézők, akik a legtöbb esetben csodálkozással hódolnak a levegő hősel előtti és el nem tagadhatják elragadtatásukat a produkciók vakmerősége felett, — mégis nem tudnak megfellejtkezni arról, hogy azok a levegőbe hasított ívek, amelyekben — sokszor csak 2—3 méterrel a strandoló közönség feje felett elsuhan a repülőgép, életveszélyesek a parton sétálók számára. Mert nem kell egyéb csak annyi, hogy egy feszítőhuzat elpattanjon, vagy a magassági kormányon nyugvó kéz egy pillanatnyi ideges rándulása, egy kissé erősebb légáramlat, s a hydroplán már egy méterrel mélyebben sülyed. Ez a pillanatnyi sülyedés elég lehet ahhoz, hogy az acélpléhvél borított szárnyak lekaszálják a parton sétáló közönséget. A közönség minden bizalmát előlegez a nagyszerű konstrukciója hydroplánnak, de az aki a néha sikoltva széfutó fürdőzőket látja, az megállapíthatja, hogy ilyenkor nem is olyan messziről fenyegeti az embereket az életveszedelem. A mai posztánk ismét kézbesített egy panaszos levelet, amely ezeket írja:

Előre elhárítani egy bajt, ezt az ész parancsolja, már pedig ha nem lesz téve valami, hogy a hydroplán ne veszélyeztesse a strandolókat életét, úgy könnyen baj támadhat belőle. Nagy bravur a magasból leereszkedni és 5—6 méternyire a fürdőzők feje fölé elrepülni, mialatt a motor levan állítva és az utolsó percben a motort elindítani, működésbe hozni és ismét felemelkedni, de ments isten hogy ilyenkor a motor felmondja a szolgálatot vagy egy véletlen által a gép pár méterrel sülyed, száz és száz emberáldozatot követelne ez a bravur. Kérjük intézkedni Strandolók

Az indokolt panaszunk készséggel adunk helyt, bár az „intézkedés“ egyáltalán nincs módunkban, legfeljebb a levélírók nevében azzal a kéréssel fordulunk a bravuros pilótához, hogy ne legyen a közönséggel szemben annyira „leereszkedő“. Ugyanez a közönség, amely talán nem indokolatlanul félti testi épségét, egyáltalán nem szeretné, ha egyszerűen mindenkorra megfosztanák attól, hogy a strand feletti repülésekhez hasonló bravurokban gyönyörködhessek. Azonban megelégednék azzal is, ha a pilóta a Duna vízre és nem a Strand felett bizonyítaná be, hogy milyen egyszerűen repül az Ember...

Mit fognak csinálni a szociáldemokraták a magyar parlamentben?

Budapest, július 5. Farkas István nemzetgyűlési képviselő a szociáldemokrata-párt érdemes régi főtitkára ma a következő nyilatkozatot tette tudósítónk előtt:

— Pártunk parlamenti frakciója még csak ezután foglalkozik a nemzetgyűlésen követendő magatartásunkról, mert a párti képviselőtagjai csak a jövő hét folyamán beszélik meg az erre illetékes fórummal a teendőket. Bizonyos azonban, hogy a szociáldemokrata-párt parlamenti frakciója szívós és erős harcot fog folytatni a kormány minden törekvései ellen, amely a demokrácia ellen irányul.

— Legelső sorban harcot hirdetünk a kormánynak a kivételes törvények intézkedéseire alapuló kormányzása ellen és követelni fogjuk az összes kivételes törvények és rendelkezések megszüntetését. Ezzel kapcsolatban követeljük az Internálások megszüntetését, a gyűlékezést és a sajtószabadság életbeléptetését minden korlátozás nélkül.

— Követelni fogjuk a politikai amnesztiát, beleértve a külföldi emigránsok amnesztiáját is. Ha büntetőeljárásokért amnesztiát kaptak némelyek, akkor jogunk van követelni azt, hogy senkit se üldözzenek politikai elveikért. De ugyanakkor a legérélyesebb elveiket minden büntetőeljárás elkövetőinek felelősségrevonását és bíróság elé állítását. Harcot indítunk ezenkívül a drágaság ellen is és fontos törvényhozási kötelességünknek tekintjük az általános egyenlő és tilkos választói jog megalkotását.

Az oroszok ott akarják hagyni Hágát

Nem sok reménnyel biztatnak a tanácskozások

London (Eredeti távirat) A Reuter-ügynökség értesülése szerint a hága konferencia helyzete egy héten belül teljesen tisztázódik. Litwinow állítólag kijelentette, nem szándékozik sokáig Hágában maradni s ha egy héten belül nem fogják megtudni, mekkora összegű hitelt szándékoznak Oroszországnak engedélyezni, azonnal visszatér Oroszországba.

Hága (Eredeti távirat) Az orosz delegáció tegnap a magántulajdon kérdésében kiküldött bizottsággal tanácskozott. Lord Grey kijelentette, az oroszok az ok kivánságát, hogy az egyes országok magánszemélyeinek igényeiről kérdőíveket küldjenek szét, nem lehet teljesíteni, mert túlságosan sok időbe kerülne. Litwinow ragaszkodott kivánságához, de az albizottság megmaradt álláspontja mellett. Lord Grey kijelentette, senkisé sem fogja pénzét az orosz iparba befektetni, a jövedelmének zölgés minden garanciája nélkül.

„Az utódállamok gazdaságilag elzárkóznak Magyarországtól“

A budapesti Külkereskedelmi Szövetség panaszai

Budapest, július 5. (A Délbácska tudósítójától) A Magyar Külkereskedelmi Szövetség most tartotta meg közgyűlését, amelyen első sorban az 1920—21. évi közgazdasági helyzetéről és a szövetség működéséről számolt be. Az évi jelentés, a kereskedelempolitikai helyzetet ismertetve, első sorban Magyarországnak a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződésait sorolja fel. A jelentés szerint kereskedelmi szerződést az 1920—21. évben tulajdonképpen csak Németországgal és Bulgáriával kötött Magyarország azonban az utódállamok részéről Ausztria kivételével, még mindig a merev elzárkózást lehet tapasztalni Magyarországgal szemben. Ez Csehország részéről a magyar iparcikkeket sújtó szigorú beviteli tilalomban, Jugoszlavia részéről a maximális vámtételek alkalmazásában nyilvánult meg, míg a Romániával való forgalmat magas, bár nem differenciális vámtételek nehezítik. A magyar kormány a cseh kormánnyal 1921. márciusban, májusban és júniusban folytatott kereskedelmi szerződéses tárgyalással nem jártak eredménnyel. Romániával és Jugoszláviával pedig még a tárgyalásokig sem jutott ezidáig el. Az utóbbi szomszédos államokkal csak néhány hiányos vasúti és postai megállapodást sikerült létrehozni. A kereskedelmi szerződések megkötése segítségével lehetne csak elérni azt, hogy a külföld a magyar árukat ne terhelje maximális vámtételekkel és enyhítsen a beviteli tilalomban, amelyek a vas- és gépgyárak, a vegyipari és gumiipari termékeknek, elektrotechnikai cikkeknek, paprikának, számlának, gyümölcskonzervnek, perzsgőnek, sütemény- és léteztárának és butoroknak kivételét annyira megnehezítik, Németországtól követelni kell a szállami, paprika, barackvelő és egyéb gyümölcskonzerv szabad kivételének engedélyezését.

A szövetség jelentésében rámutat az eddigi hibás kiviteli politikára. Az a körülmény, hogy a múlt évben kitűnő hüvelyes természel, zabbal, tengerivel, magvakkal és egyéb gazdasági terményekkel a kiviteli engedélyek bürokratikus és késedelmes kezelése következtében Magyarország későjelent meg a világpiacra azt eredményezte, hogy Románia, Jugoszlavia és Amerika elárastották a piacot, úgy hogy a magyar mezőgazdasági és ipari termékeket csak a legulósabb ár és salutális veszteségekkel lehetett elhelyezni. A szövetség éppen ezért állandóan a mezőgazdasági termékek kivitelének teljes felzabardítása mellett foglalt állást. A Külkereskedelmi Szövetség főleg a magyar mezőgazdasági ipar speciális kiviteli termékeinek, így a magyar szállamnak és mállatának a teljes szabad kivitelét követeli.

* * *

Budapesti tudósítónk fenti jelentésének kiegészítéseként közöljük következő mai táviratunkat, amely a következőképpen számol be a „Neues Politisches Volksblatt“ című budapesti német naplap értesüléséről:

Magyarország és a kisantant képviselői között — mint ismeretes — még a genoui konferencia alkalmából tárgyalás indult meg egy gazdasági szerződés előkészítésére. Az erre vonatkozó tanácskozás Csehországgal meg is

indult. A Temps nemrégiben hírt adott arról, hogy a Magyarország és Csehország között tárgyaláson nehézségek merültek fel. A cseh hatszázmillió cseh koronát kérik a magyar kormánytól azon a címen, hogy eunyl ké szvenvedett Csehország a vörös hadsereg 191 nyarán történi offenzívája következtében.

A másik nehézség a Temps szerint volt, hogy a csehek nem voltak hajlandók magyar kormány által felajánlott lisztkontingens elfogadni, hanem gabonát kívántak, amik maguk akartak megörölni.

A Jugoszláviával folyó tárgyalásokról eddig még közelebbi hír nem került napvilágra, ellenben Romániával úgy látszik, rövidesen komoly stádiumba jön a megállapodás ügy. Magyarország és Románia képviselői ugyan ma, július 5-én tárgyalásra ültek össze, amelyen valószínűleg megegyeznek egy gazdasági és esetleg politikai jellegű megállapodás alapelveire vonatkozóan.

Leverték az írországi forradalmat

London. (Eredeti táv.) De Vale és csapatainak maradványai még tartják magukat Dublinban, de a lázadó mozgalma már utolsó óráit éli. A túnyomó erő miatt kénytelenek voltak felkelők a Saxwille Streeti hadiszállasukat is feladni és most már körülzárásuk is teljes. A támadó csapatok fűsbombákat használnak a lázadók ellen. A kormánycsapatok vezérkari főnöke Duffy tábornok kijelentette, hogy a lázadás a városban megtört és a felkelőket rövidesen kifűstölik. A késő éjjeli órákban érkezett jelentés szerint a Valerat, az egész mozgalom szervezője és lelke is elfogták, aki híveinek sorban harcolt.

Németország lefegyverzésbe van fejezve

London. (Eredeti táv.) Lord Curzon egészségi állapota annyira helyreállt, hogy rövidesen visszatérhet Londonba. Sőt július 13-án már elő is terjeszti lordok házában a felsőház reformjára vonatkozó javaslatot. — A hadügyminiszter bejelentette az alsóházban, hogy a német hadsereg létszámát a versaillesi szerződésben megállapított határlaszállították és a lefegyverzésről szóló békeszerződési rendelkezéseket a hadanyag elpusztítása tekintetében is végrehajtották.

HIREK

NINCS

uj a nap a'att, ismétlik minduntalan a naly, vagy rosszmájú emberek. Nyugodtan példálózna akárhányszor is az igazolatlan szentenciával, új tételeken minek is gondolkozniának, hiszen: nincs új a nap alatt.

Mikor a világ új felfedezések extázisában, nagy perspektívák délibábjait fürkészi, akkor jönnek a malclórusok és szemed közé vágják az a'ultmondást: nincs új a nap alatt. Steinach tanár fiatalitani tud, — ezeknek az semmi, mert már a középkor kezdetén életelekért, melyeket nagy hírlíri kuruzslók. Ha jön egy új ember a relativitás nagy elvével, pókhálóskönyvpalcokról ósréglgörög bölcselőt találunk elé és rámutatnak: már ez is beszélt a viszonylagosságról.

Mindazoknak, akik így beszélnek és akik meghallgatják őket, hatalmas választ érkezik egy angol csillagvizsgálóból. Hosszas kutatás után új napot fedeztek fel, (nincs új a nap alatt?), amely százötvenszer nagyobb a mi napunknál. Hatalmas bolygói vannak, amelyekhez képest krupplinak mondható az áldott föld, amelyen élünk. Az új nap és a föld között pontosan tízezer év alatt közledek a fényugár (az égi menetrend ismert törvényei szerint.) És most leszűrhetjük a tanulságot: Minden elcsépeit közmondás ellenére akad néha új dolog a nap alatt, sőt olykor új napok is akadnak.

Az új naprendszer hatalmas méreteivel megérdemli, hogy a támaszkodók és a tolságos buzgók bölcselkedjenek egy kissé. Itt élünk ezen a krupplin és tízezer fényévre fölünk egy borzasztó nagy világ gördül tovább üledetes pályáján. Ki tudhatja, hogy kik élnek ott. Talán a világűr leghatalmasabb emberel, masztodon nagyságu óriás emberek. És te, kedves olvasó, apró dolgokkal bebilbelődsz. Gürcölés a hivatalokban. Veszekszel a feleségeddel. Nyakkendőt vásárolsz. Polttizás — ez a jelentéktelen krupplin.

— Új tanítói kinevezések a Vajdaságban. A közoktatásügyi miniszteriumban működő bizottság teljesen elkészült a Vajdaság területén megüresedett tanítói állások betöltésére beérkezett kérvények felülvizsgálásával. A bizottság már véglegesen döntött is a tanítók beosztásáról, működési helyeikről. Az erről elkészült tervezet a napokban kerül a nyilvánosság elé.

— Csak 18 évesek árulhatnak újságot Banjanin Jovan főkapitány ma a következő rendeletet adta ki: E hó 10-től kezdve tilos az utcán újságot árulni 18 éven alóli egyéneknek. Minden újságárusnak addig meg kell szerezni az árusítási engedélyt a rendőrségen. Atokat az újságkiadókat és bizományosokat, akik ettől a naptól kezdve gyermekeknek adnak újságot árusításra szigorúan meg fogják büntetni, épügy azon szülőket is, akik gyermekeiket engedik újságot árusítani. Az árusítás alkalmával tilos az utcán mindenféle klabátás.

— Megalakult a „Gallérnélküli Lovagok Rendje.” A GLR-nek megalakulása érdekében már hetek óta folyt a propaganda, amelynek eredményeképpen a rend tegnap alakuló nagygyűlést tartott, amelyen az új rend leendő főnöke ismertette az alakulás célját. A program hadat üzen a nyári galérviseletnek, amely a kánikula idején sem kellemezetek, sem kényelmesnek nem mondható és nem viselése — tekintve a mosás és vasalás naponként dráguló árait — gazdasági szempontból is előnyösnek mondható. Az alakuló gyűlésen résztvettek egyike — első lelkészültségében — a kabátviselet ellen is kigolyózási indítványt tett, amit azonban a selyemingek elmúlt fénykorára való tekintettel nagy vita után leszáraztak. Hasonló vita indult meg azon kérdés felett is, vajjon a gallérnélküli ingeket gombbal viseljük-e, vagy anélkül? A szavazás a gombnélküli viselet mellett döntött, mire az új klub kimondotta, hogy az ing két felső sarka behajtva viselendő. A pnceájokban nagy konsternációt keltett az új divatot kreáló klub

megalakulása, az új klubok viszont nagyon megvannak önmagukkal elégedve, s ma már, mintegy harmincau gallér nélküli és behajtott inggel jelentek meg a város utcáin. A Gallérnélküli Lovagok Rendjébe való belépésre kizárólag az új divat követése jogosít.

— Éhenhalt emberek az oroszországi folyókban. Helsinki-raból jelentik: Az oroszországi folyók jégkérgének a felengedéseivel a víz a holttestek ezreit veti a felszínre. Zárta közelében egyetlen folyó tízezer holttestet velet a partra. Az éhező Oroszország áldozatai ezek, akiket az éhhalálal elszenvéde után, minden temetés szertartás nélkül, a folyókba dobtak.

— A német jóvátétel az SHS államnak. Beogradból jelentik: A lovas- és tüzértörzsiszektből álló bizottság, amelyet Németország által szállítandó lovasmenny átvételére jelölt ki a minisztertanács, tegnap elindult Berlinbe. A bizottság az alkalommal a második szállítmányt, körülbelül tízezer lovat ígátvennel jóvátétel címén. A lovak értékesítéséről, esetleges elosztásáról szóló rendelkezést a bizottság a maga hatáskörében hajtja végre.

— Tilos a galambokat fogni A galamb tenyésztőknek régi panasza, hogy a galambjait állandóan fogják. Ez ellen eddig még semmi sem történt. Ma azonban a fajgalambok tekintélyes összeget képviselnek és néhány páros az elvesztése már súlyos anyagi károsodást jelent. A novisadi galambtenyésztők a rendőrség segítségét vették igénybe a galambtolvajok ellen. A rendőrség már meg is büntetett néhány ilyen galambtolvajt és remélhetőleg rövidesen egészen ki fogja tiltani ezt a foglalkozási ágat. A helybeli galambtenyésztők különben nemrég egyesületet is alakítottak, hogy a tenyésztést minél intenzívebbé tegyék és hogy érdekeik védelmére az egyesület lehatárolja a területet. A galambtenyésztők egyesületének alapszabályai most vannak a belügyminiszteriumban jóváhagyás véget.

— Elmarad a magyar tanítók képző vizsgája A közoktatásügyi miniszternek egy zágrebi rendelete szerint a nemzeti iskolák tanítóinak szeptember elsején kiegészítő vizsgát kellene tenniük, amelyet Szabotícán, Szomborban vagy Becskeréken tartanak meg. A rendelet megjelenése után az érdekeltek tanítók haladékat kérték a miniszteriumtól a vizsgák letételére. Brográdi jelentés szerint a közoktatásügyi miniszteriumban helyt adtak a tanítók kérelmének és a kiegészítő vizsgákat 1923. év január hóra halasztották el. Ezzel kapcsolatban a közoktatásügyi miniszterium értesítette a tanfelügyelőségeket, hogy a nyári szünetre tervezett hat hetes beogradai tanfolyam végleg elmarad, mivel ez nagy anyagi megterhelést jelentene az amúgy is nehéz viszonyok között élő tanítóknak.

— Gyógyszerész tanfolyam Novisadon. Július elsején egy gyógyszerészi tanfolyam nyílt meg. A tanfolyamot igen sok növendék látogatja, főleg a Vajdaságtól, de számottevők köztük a szerbiai illetőségűek is. A tanfolyam, mely csak előkészítő vizsgákra, Mikovics András, a novisadi egészségügyi osztály gyógyszerészi szakosztály vezetője az előadója.

— Blumenthal nem nyithat újabb színházat Budapesten. Budapestről jelentik: A főváros ma éjszakai közgyűlésén tárgyalták az újabb általános drágulást, a közüzemi alkalmasságot, valamint a tanács azon javaslatát, amely elutasítja Blumenthal ajánlatát a Fővárosi Orfeumnak operettszínházává való átalakítására. Pakota József demokrata kifejezi, hogy a színház nyitását engedélyt már csak azért is meg kell adni, mert általa a menekült színészek elhelyezése lehetővé válik. Továbbá az új színház a magyar kultúra új várát (!) fogja jelenteni, szemben a mai orfeummal, amely inkább nemzetközli jellegű. — Közbeszólások a keresztény pártban: Blumenthal eveszt a kenyereit a hazai munkásoktól és az orfeum 418 szinpadl munkását és pincéret koldussá tenné. — Pakota: Azokat másutt is el lehetne helyezni. A külföldi tőkét meg kell becsülni, mégha Ben Blumenthal is. — Csilléry András hangortaja, hogy szívesen látná az idegen tőkét, de csak akkor, ha a magyar művészetet és a magyar kulturát szolgálja; de fél attól, hogy Blumenthal színházi trösztje erre nem ad

megfelelő garanciát. — A közgyűlés a tanács javaslatát az engedély megtagadásáról nagy többséggel tudomásul veszi, hosszabb boirányos ügyrendi vita után, amelyben viharos elmentések, támadások és ariő szavak röpködtek az ellenséges pártok között.

— Az Alhambra pusztulófélben. A Spanyolországban egykor uralkodó mór királyok mesés palotája, a mór építőművészet remeke, az Alhambra pusztulófélben van. A palota építését 1215 ben kezdték meg, de csak 123 évvel későbbben 1338 ban fejezték be. Legjobb részei a mirtuszudvar, ahol a fanyenceből készült Alhambra áll, a követek terme 20 méter magas kupolával, az oroszlánok udvara és az Abenceragok terme csilapival és baldachinokkal. A falakat színes festmények, tarka gipszművek ékesítik a boltzatokat cseppkőszzerű díszítvények és ezek körül vannak elhelyezve az oroszlánok, hűvös termek, kertcsokk patakok és mindaz egy régi mesészerű villágról regél. A Times most azt jelenti, hogy az Alhambra egy része a „Casa de Villonada” összeült és a többi is ez a sora fogja érel. Vela quea építész — a híres festő utóda — kláiványban fordult a spanyol néphez, hogy menték meg az Alhambrát, de eredményt nem ért el.

— Megszűnt a budapesti közüzemek munkássainak sztrájkja. Budapestről jelentik: A fővárosi közüzemekben folyó sztrájkmozgalom tegnap délután forduló ponthoz jutott. Az üzemeknek sztrájkban álló munkásai a keresztényszociálita szervezet központi helyiségében gyűlést tartottak, ahol kimondották, hogy az ötven százalékos béremeléshez ragaszkodnak. A gyűlés után a szervezet vezetősége husz tagú küldöttséggel a városi tanács tárgyaló Sípőc polgármesterrel. Tárgyalás közben mindkét részről bizonyos engedékenységek mutatkoztak. A munkásság képviselői egyelőre elvileg hozzájárultak azon tervhez, hogy a munkaidőt magasabbra felemlik és ennek alapján a fizetés emelkedése majdnem teljes ötven százalékot ér el. A munkásság képviselői kijelentették, hogy a szerda esti közüzemi nagygyűlésen a főváros legújabb ajánlatát elfogadásra ajánlják, és remélik a munkásság hozzájárulását, úgy hogy csütörtök reggel az összes közüzemekben megkezdődik a munka.

— Sztrájkkal fenyegetnek a budapesti kereskedők. Budapestről jelentik. A új lakásrendelettel az érdekeltek, lakók, házigazdák, iparosok és kereskedők egyaránt elégedetlenek. A kereskedelmi érdekeltségek csütörtöki nagygyűlést tartanak, amelyen esetleg sztrájkrol is határoznak a lakásrendelet élebeléptetése miatt. A főváros közgyűlésén is szóváltették a rendeletet; a polgármester kijelentette, hogy a tanács részéről már történtek intézkedések a rendelet ügyében.

— A zágrebi lapokból vesszük azon értesülést, hogy mily eredeti és kellemes módon lepte meg a közönséget és világhírű Meini cég a zágrebi mintavásáron az ott bevásárló közönséget u. is minden látogatót d. e. fehér kávéval d. u. pedig csokoládé kávéval kínáltak meg. Amíg a minta vásár tart bizonyára minden egyes egyes felfogja ezen helyiséget keresni és bizonyítottat szerez arról, hogy a Meini-féle kávé, csokoládé megfelel a békebeli árunak. A nevezett cég helybeli fiók üzletéből Kralja Alexander ul. 35. sz. azon ériesítést nyertük, hogy a praktikus kávé főzést a helybeli háziasszonyoknak f. hó 7-én és 8-án fogják bemutatni a helybeli Meini cég helyiségében és ezen minta főzéshez a n. é. közönség minél nagyobb számban való látogatását kéri, hogy személyesen is meggyőződhessen a Meini-féle kávé kiválóságáról.

NÉMET FERENCZ

BANK- és TÖZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV., Ső-u. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása
Külföldi átutalások.
Tőzsdei megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre.
Külföldi megbízások a legpontosabban eszközöltetnek.
Házak gondnokságát a legjutányosabban vállalja.

— **Gyógyszerész kongresszus.** Az országos jugoszlávai gyógyszerészek kongresszusára gyűlnek össze szeptemberben Pálcion. A kongresszust a vajdasági gyógyszerész egyesület rendezli.

— **Felmentett csendőr.** Hónapokkal ezelőtt megírtuk, hogy a noviszádi ügyészség tartóztatta Szarics Mátyas és Gyukics Cvetko szaribecseji csendőröket súlyos büntéselekmények gyanúja alatt. A megtartott főtárgyaláson, melyen a tanúknak egész sorát hallgatták ki, a vád Szarics Mátyas ellenében nem nyert belgzolást, míg Gyukics Cvetko bűnösségét több tanuvallomás megerősítette. A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás után kihirdette ítéletét, mely szerint Szarics Mátyasat a vád alól felment, Gyukics Cvetkot ellenben egy évi börtönrre ítélte. Minthogy a felmentő ítélet jogerős, Szarics Mátyas az öbrcsel csendőrségénél újból szolgálatot teljesít.

— **Ruszinszko harca a drágaság ellen.** Dicsára a cseh korona magas állásának, a ruszinszki drágaság fokozatosan emelkedik. Legutóbb Uagváron megtartott ankéton a kormányhatóságok elhatározták, hogy a közszükségleti cikkek árát lezorítják és csak azután vehetik terbe a munkabérek csökkenését. A husárok lezorítását akképpen akarják elérni, hogy Galiciából hoznak be élelmiszereket. A gyárak által előállított iparcikkek árát is igen magasak, a kereskedők külföldi árubehozattal akarnak enyhíteni a magas áron.

— **A „Frohsinn” nyári dalestélyét** július 8 szombaton — tartja meg. A szétküldött meghívók és tiszti jegyek tehát július 8-ra érvényesek. 3101-1-3

Tőzsde

Beograd, július 5. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márka —, lei —, léva —, London —, Páris —, New York 80'05, Genf 1520, Milánó 377'5, Róma —, Prága 156'50, Berlin 19, Bécs 0'377, Bukarest 49, Budapest 730, Szófia — Szaloniki 205.

Zagreb, július 5. London —, Páris —, New York 81—82, Milánó 373—380, Prága 154—158, Berlin 18—19, Zürich —, Bukarest —, Budapest 720—770, Bécs 0'35—0'38, Amsterdam —.

Zürich, július 5. Zárlat, Berlin 120'50 (118'5), Hollandia 203 (202), New York 52425 (52650), London 2333 (2328), Páris 4315 (4360), Milánó 2404 (24375), Prága 1000 (?) (1010), Budapest 0'45 (0'475), Zagreb 160 (162), Varso 0'11 (11'25), Bécs 0'025 (0'25), bévevezett osztrák korona 2'75 (2'75)

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései július 5-án. Bácskai buza kínálat 370 kötés 370, szerémi kínálat 370, Árpa bácskai kínálat 275, Zab bácskai kínálat 302'25, kereslet 300, szerémi kínálat 307, kereslet 300. Tengeri bácskai kínálat 302'5, bánáti kínálat 291'25, kötés 291'25, szerémi kötés 305, Liszt nullás kínálat 537'5, kötés 545—537'5, főző kínálat 512'5, kötés 520—512'5, kenyér (5), kínálat 480, kenyér (6) kínálat 450. Sertészsír ab Bácska kereslet 2300.

Sváb-bogarakat

csak „MORTUS”-szal irton!
Kapható: a „SOA” illatszertárban.

Ipar- és Kereskedelmi Taharékpenztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján
EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON
a legkülansabban teljesít.

SPORT

* **A magyar válogatott** — mint Budapestről jelentik, Bochum után, ahol a német válogatottal 0.0 arányban eldöntetlenül mérkőzött, most Stockholmba utazik, ahol a svédek ellen a következő összeállításban áll fel: kapus Kropacsek, hátvédek Fogl II. és Mandl, fedezetek Kertész II. Szabó és B'um, csatárok Paulus, Molnár, Pataky, Schaller és Himmel. Ha Kropacsek nem teljeszen fltt, helyette Fher fog játszani.

A jövő hét szerdáján a válogatott Helsingforsban játszik, elsősorban a finnnek ellen. A mérkőzés legalmasnak ígérkezik, mert a finnek elsőosztályú klasszist képviselnek.

* **Az angol athlétikai bajnokságok** első napját Londonban nagy lelkesedéssel ünnepezték meg. Az első nap szenzációja a finn athléták inváziója az angol athlétikában. Ezen a napon öt bajnokság közül négyet a finn athléták nyertek. Az első nap eredményei:

Súlydobás: Első Poerholle 14 méterrel. A második és harmadik helyezett szintén finn 13 méteron felüli dobással.

Hármasugrás: Első Tulos (finn) 14 méter 27 cm., második Hoff (norvég), harmadik Klumberg (eszt).

Négy angol mértföldes síkfutás: Első Nurm (finn) 19 perc 52'5 mp., a második és harmadik helyezett angol athléta. A világrekorder Kohlemann (finn) nem indult.

Díszkoszdobás: Első Nittmann (finn) 41 méter 45 cm.

Negyed angol mértföldes gátfutás: Első Kenn (angol) 59 másodperccel.

A bajnokságok többi eredményét kíváncsian várják. Sportkörökben az a meggyőződés uralkodik, hogy az általános eredmény nem lesz kedvező Angliára nézve.

* **Jugoszlávia—Sparta Kladno** (Csehszlovákia) 3:2 (2:2). A Jugoszlávia legjobb felállításban vette fel a küzdelmet a csehek ellen, míg ezek több tartalékot szerepeltettek. Ez utóbbi magyarázza meg a Jugoszlávia győzelmét is, bár a csapat teljes tudásával és nagy lelkesedéssel játszott. A Jugoszlávia a következőképpen állt fel háromnegyed hétkor a pályán: Malencics—N. Jovánovics, Radojkovics—Marcics, Mahek, Markovics—Ruzsics, Petkovics, Jovánovics, Dragicsovics, Bata.

* **A Sparta-Kladno** ma, csütörtökön a Beograd Sport Klubbal fog játszani.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELE
AZ ÖSSZES BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK
RÉSZEIRE BIZOMÁNYI KÉPVISELETEK
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT.
SCHMOLKA
HIRLAPTERVEZŐ ÉS HIRDETŐ VÁLLALAT
NOVISAD, FUTOŠKA ULICA 24. TEL. 2-76.

Színház—Mozi

A Chat Noir új műsorán Willy Schlegler nagyszerű képességeivel méltóan lép Walden, Hugo Hugó és Fleissmann örökébe. Slógerkupléit és derüs ötlekben kifogyhatatlan monológjait állandó kacaj és taps kíséri. Grotessz komikuma, ügyes maszkja és nagyszerű arcjátéka néhány nap alatt hihetetlen népszerűséget szereztek a kiváló művésznek, akit már megjelenésekor is hosszantartó taps fogad. Mister Meschugge zenekarrikatúrái ritka ötletes szám, amelynek hálás sikere van esténként. Kiemelkedő értéket jelent a műsoron az a frappáns, egyfelvonásos vígjáték, amelynek sikerét a Novisadi Nemzeti Színház művészeiből álló kiváló együttes biztosítja. A darab színpozitálásával a nyári színlőre jellegét nyerte a Chat Noir, amely a kísértő műsorán is kizárólag értékes számokat szerepeltet. Az előadásokat esténként csufolt házapsolja végig.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fátó Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

MAGÁNJÁRÓK, cséplőgarnitúrák, cséplők, locomobílok kaphatók Vadóc Károlynál, Topola.
3106-1-18

Egy jókarban levő FIAKKER és egy jó ZONGORA eladó. Cim a kiadóban. Egy könnyű jó FIAKKER egy lóra megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Jó házból való 2 INAST vagy kiszolgáló leányt keres azonnali belépésre, jó fizetés mellett Polit és Társa sportcikk keresk. cég Novisad, Temerini u. 2

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1.
1—10

2 jókarban levő nagy 3117—1

ruhaszekrény

2 szárnyas, világos, keményfából, elköltözés végett azonnal eladó. Futaki utca 65. szám alatt.

Gyógyszerész GYAKORNOKNAK

ajánlkozik egy jó házból való teljesen érettségizett fiatalember, ki a német-magyar nyelvet tökéletesen és a szerbet valamennyire beszéli és írja. Cim a kiadóban.

Nős, volt városi hivatalnok

irodai teendőkbén jártas, megfelelő alkalmazást keres azonnali belépésre Cim a kiadóban. 3104 2-3

„RELIEF” DOMBORNOMDA ÉS VÉSNÖKI MŰTEREM

Novisad, Kralja Alexandra ulica 47. szám alatt (Bejárat az Örmény-utcából)

dombornyomású névjegyeket készít.

Keveset használt „Milford” gyártmányú hintó és jókarban levő

Stráfkocsik

eladók. Bővebbet:

Báspár Samu kocsigyártónál

Kazinczy-ut 20. szám. 3028 9 0

Elsőrendű tűzifa

csak waggonszámra, minden mennyiségben a legkedvezőbb áron kapható

DORDE BIRDIĆ czégnél

Novisad, Futoška ul. 2. Telefon 189.

17 éven felüli 3—3

kifutó fiu

felvételik a Gutenberg-könyvnyomdában, Szabadság-tér 1. sz. (II udvar.)

ULMANN és SELIGMANN

WIEN nemzetközi szállítványozás NOVISAD
 1. Judenplatz 6. Alapítva 1865. Wilsonov trg. 6.
 Tel. 69046. Schenker & Co. Tel. 413.

Évek óta fenálló jól megszervezett

vasúti gyorsgyűjtő-forgalmunkkal és express-hajóforgalmunkkal

átveszünk mindennemű árunak az üzlet vagy raktár Wienből—Novisadra (esetleg házhoz szállítással) egy darabáru mint kocsiakományban olcsó tétel mellett leszállítását. Egész kocsiakományoknak vasúton vagy hajón való szállítását jutányos fix tétel mellett vállaljuk.

Beszerezzük a behozatához és elvámolásához szükséges összes okmányokat (legálizált számlákat, származási bizonyítványokat és Odobrenjeket a Narodna bankról.)

Az áruk megérkezése után a prenosokat azonnal kiszolgáltatjuk vagy kívánára a legjutányosabb költségek mellett elvállaljuk a küldemények gyors elvámolását és házhoz szállítását.

Szíves megbízásait áruknak Wienben vagy bármely külföldi városban való átvételére kérjük vagy rövid uton (Tel. 413.) itteni képviselőnkhez juttatni vagy pedig külföldi cégeinknél az általunk való szállítást annak módjával együtt (hajón vagy vasúton) előírni.

Elvállalunk tehát mindennemű szállítást, transitálást, elvámolást, valamint vámárak beraktározását wien és novisadi saját raktárainkban. 3008—10—15

Szabad vámraktár (Transitraktár)

Novisad, Zeljeznička ulica 105—107. szám, szemben a vasúti állomással, körülbelül száz kocsiakomány befogadóképességgel.

Különösen alkalmas magas vámtétel alá eső külföldi szállítványoknak transito beraktározására, melyek magában a raktárban kisebb részletekben is elvámolhatók és szükség szerint átvehetőek.

Továbbá oly vámküldemények beraktározására, melyek valamely akadály (okmányok, származási bizonylat, odobrenje hiánya, analízis stb.) miatt azonnal nem vámolhatók és az elvámolásig hivatalos vámraktárhelyet feni raktárban lényegesen kedvezőbb díjtétellel tárolhatnak.

Nagyobb tételeknek hosszabb időre való betárolására megegyezés szerinti, különösen mérsékelt raktárdíjak.

Elvállalunk továbbá mindennemű szállítványozást, elvámolást, házhozszállítást, valamint belföldi áruknak külön raktárházunkban való betárolását. 3009—10—15

Prvo Jugoslovensko Transportno D. D.
Schenker & Co. Novisad, Wilsontrg. 6. Telefon 413.

Eladó egy 3118—1
lisztartó kredenc
tűzőkkel. — Apollo udvar. — HAJDUÉK-nál.

APOLLO

Julius hó 6., 7., 8. és 9-én:

CIRKUSZTRAGÉDIA

„A négy ördög“

Rendkívül izgalmas cirkusztragédia
6 nagy felvonásban.

Kékkő

nines! — Ajánlunk a kékkő helyett
APRÓ TIMSÓT!

Ára 6 dinár.

V. KOLARSKI JOCA KOLARSKI
Novi-Sad, Novi-Sad,
A Fehér pillangóhoz. A Pantyhoz.

JÓ HÁZI KOSZT-ra

abonnensek úgy a házban, vala-
mint házon kívül olcsón felvétet-
nek a „Korzó Pavillonban.
Egy sör-apparátus és egy jég-
szekrény eladó. 3110 2 2

Vasúti ügyekben jártas 3120-1
fiatal kültisztviselő

azonnali belépésre kerestetik. A szerb
és magyar nyelv tudása feltétlenül
szükséges. Volt vasutasok előnyben.

TARHAZ és SZÁLLÍTÓ R. T.
Novisad, Futča ul. 23. 3120-1

Nagyban LT Kicsinyben
Á U
N olcsón J
Sz kap S
A PAPIRT A
H

ABRAHAM könyvkereskedésben
Novisad, Sándor Régens u. 39.

Rikkancsokat
jó fizetéssel felvesz a
DÉLBÁCSKA
kiadóhivatala

FIGYELEM!

Van szerencsém az igentárlást cipész urak
nak és a n. é. közönségnek b. tudomá-
rá a sdu, hogy az üzletemet mindenféle
bőranyaggal szereltem föl, de különösen a
következő bőrkülönlönlegességekkel ugymlnt:

szürke, barna, fehér és
fekete anilop, sevró,
sevróakk és box bő-
rökkel, továbbá min-
denféle szerszámok és
cipész kellékekkel. :-:

Elfogadót mindennemű speciál és egyszerű
cipőfelsőrészek gyártását szolid árákkal és
gyors kiszolgálás mellett (3094 3 3)
Számos megrendelést és pártfogást kér

JOVÁNOVITS MILÁN
cipőfelsőrész készítő. Novisad, Zeljeznička u. 26.
Ugyanitt egy tanonc és egy tűzni
tanuló leány felvétetik.

Önállóan dolgozó villany és vízvezeték

szerezők

felvétetnek. Fischer Testvérek, Novisad.

Djurica Lisič i Srpska Trgovačka Banka D. D. Fokereskedése

Fióktelep: ŽABALJ. Főlerakat: NOVISAD. Fióktelep: ST. FUTOG.
Telefon: 19. Temerini-u Telefon: 306. Telefon: 4.

Ajánlja nagy választéku raktárát mindennemű
Épületfa, faragott, fűrészelt és gömb-
fenyő

Asztalos deszka, teljesen száraz
Padló deszka NF. " "
Borovi padló " "
Gőzölt bükk és Tölgyfa deszka,
teljesen száraz

Tölgy parkett, I. oszt. prima
Tölgy és köris Keréktalpfák és
gömbfa, bogárok részére

Beočini cement
Cementlemezek padlózásra
Cementcserép tetőfedésre (kipróbált
jóminőségű és gazdaságos)

Mész, csak nagyban
Tüzifa, bükk és tölgyhasáb.

Elárusítás nagyban és kicsinyben. :-: Szigoruan szabott árak.